

Wie
Was
Wie

Naar een nieuwe WieWasWie

Stadsarchief Rotterdam | 15 oktober 2024

Sarah Bosmans | Conservator WieWasWie

CBG | Centrum voor familiegeschiedenis

- ❖ Het CBG is het Nederlands expertise- en informatiecentrum voor onderzoek naar familiegeschiedenis.
- ❖ Weten wie je bent en waar je vandaan komt, kan een gevoel van houvast en verbinding geven met de samenleving.
- ❖ Los daarvan: het is gewoon ontzettend leuk om je familieverleden te achterhalen

Ga op zoek naar je
voorouders, doorzoek
oude documenten en
bekijk het origineel

Ruim 243 miljoen personen
in de database

Zoek een naam...

Wat zit erin?

Uitgebreid zoeken

❖ WieWasWie...

- ❖ Is in 2012 gelanceerd als opvolger van Genlias, en is een product van CBG|Centrum voor familiegeschiedenis
- ❖ Biedt een centrale toegang tot de historische persoonsgegevens van een vijftigtal Nederlandse archieven en erfgoedinstellingen.
- ❖ Bevat ruim 244 miljoen persoonsgegevens uit de genealogische basisset:
 - doop-, trouw- en begraafregisters
 - akten van de burgerlijke stand
 - bevolkingsregistraties
- ❖ Maar ook uit secundaire bronnen: familieadvertenties, passagierslijsten, militaire stamboeken en militieregisters, rechterlijke en notariële archieven, patiënten- en instellingsregisters, etc.

Deelnemende instellingen

Uitgangspunten

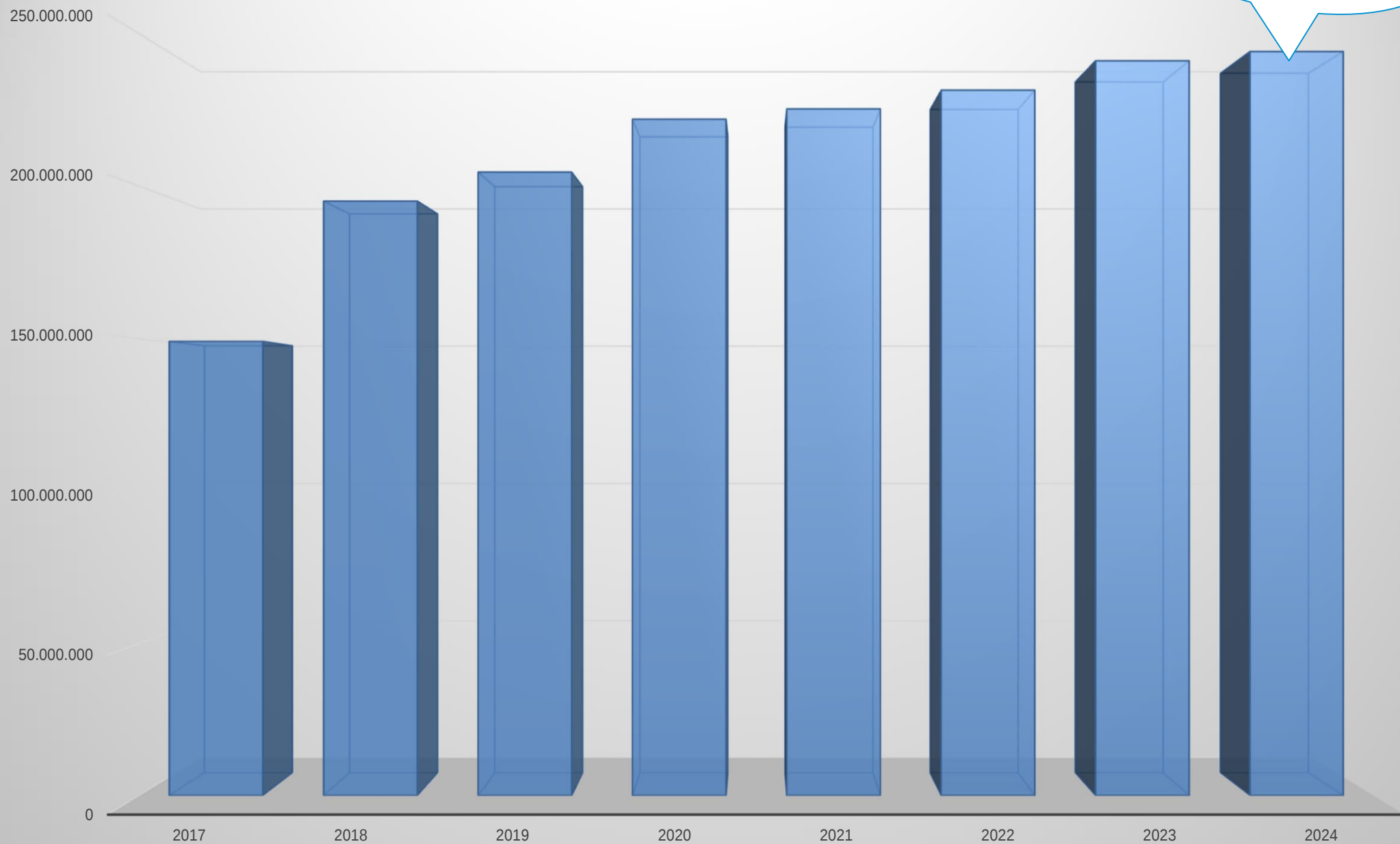
1. WieWasWie is het startpunt voor online genealogisch onderzoek en biedt de gebruiker een centrale toegang tot de originele bronnen bij de verschillende provinciale, regionale en lokale erfgoedinstellingen.
2. Wij zijn een betrouwbare partner voor de erfgoedsector en bieden de data aan via een duurzaam platform.
3. WieWasWie staat voor betrouwbaarheid en kwaliteit. De op WieWasWie aangeboden informatie is altijd op juistheid te controleren.
4. De aangeboden data verwijst altijd naar de oorspronkelijke bron, of wordt binnen de oorspronkelijke context aangeboden. De gebruiker kan vanuit WieWasWie altijd doorklikken naar de databeherende archiefinstelling.
5. Wij streven naar een volledige dekking van de genealogische basisbronnen.

Contentstrategie

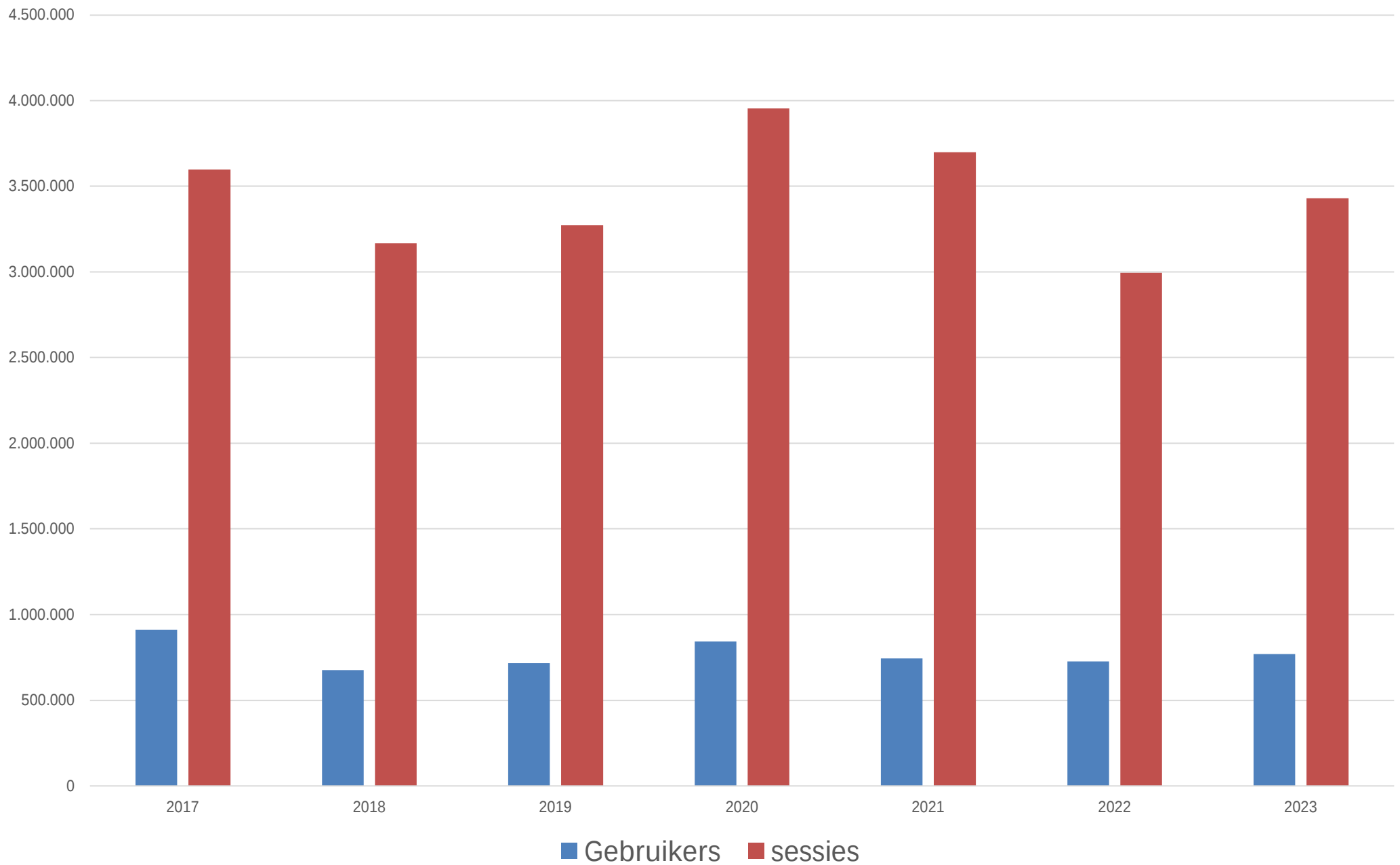
1. Eerste prioriteit is het bereiken van een zo volledig mogelijke dekking van de gehele openbare burgerlijke stand van Nederland en de voormalige overzeese gebiedsdelen.
2. Genealogische bronnen met een landelijke dekking – zoals militieregisters of het notarieel archief – of met een bovenregionaal karakter.
3. Bronnen die aansluiten bij de maatschappelijke thema's inclusiviteit, diversiteit en migratie. Iedereen kan diens familiegeschiedenis onderzoeken, ongeacht waar hij of zij vandaan komt.

Aantal persoonsvermeldingen in WieWasWie

In 2024 zijn
ruim 3 miljoen
persoonsvermeldingen
toegevoegd

Aantal gebruikers en het aantal sessies | 2017-2023

Naar een nieuwe WieWasWie 1/2

Gebruikers

- Gebruiksvriendelijkheid staat voorop
- Zo drempelloos mogelijk
- Herkenbaarheid van het merk WieWasWie
- Intuïtief kunnen zoeken
- Een heldere vormgeving
- Van persoonsvermeldingen naar persoonsreconstructies

Naar een nieuwe WieWasWie 2/2

Deelnemers

- Database is eenvoudig uit te breiden en op te schalen
- Dataharvest moet eenvoudiger en stabiel
- Doorgeven en verwerken van gebruikersopmerkingen simpeler
- WieWasWie wordt de showcase voor het PiCo datamodel
- Conversie van A2A naar PiCo gebeurt zoveel mogelijk geautomatiseerd
- Instellingen die (nog) niet overstappen op PiCo kunnen altijd deelnemen aan WieWasWie

Persons in Context = PiCo

- ❖ PiCo is een kennismodel voor het beschrijven van persoonsvermeldingen en (daaruit afgeleid) uniek identificeerbare personen.

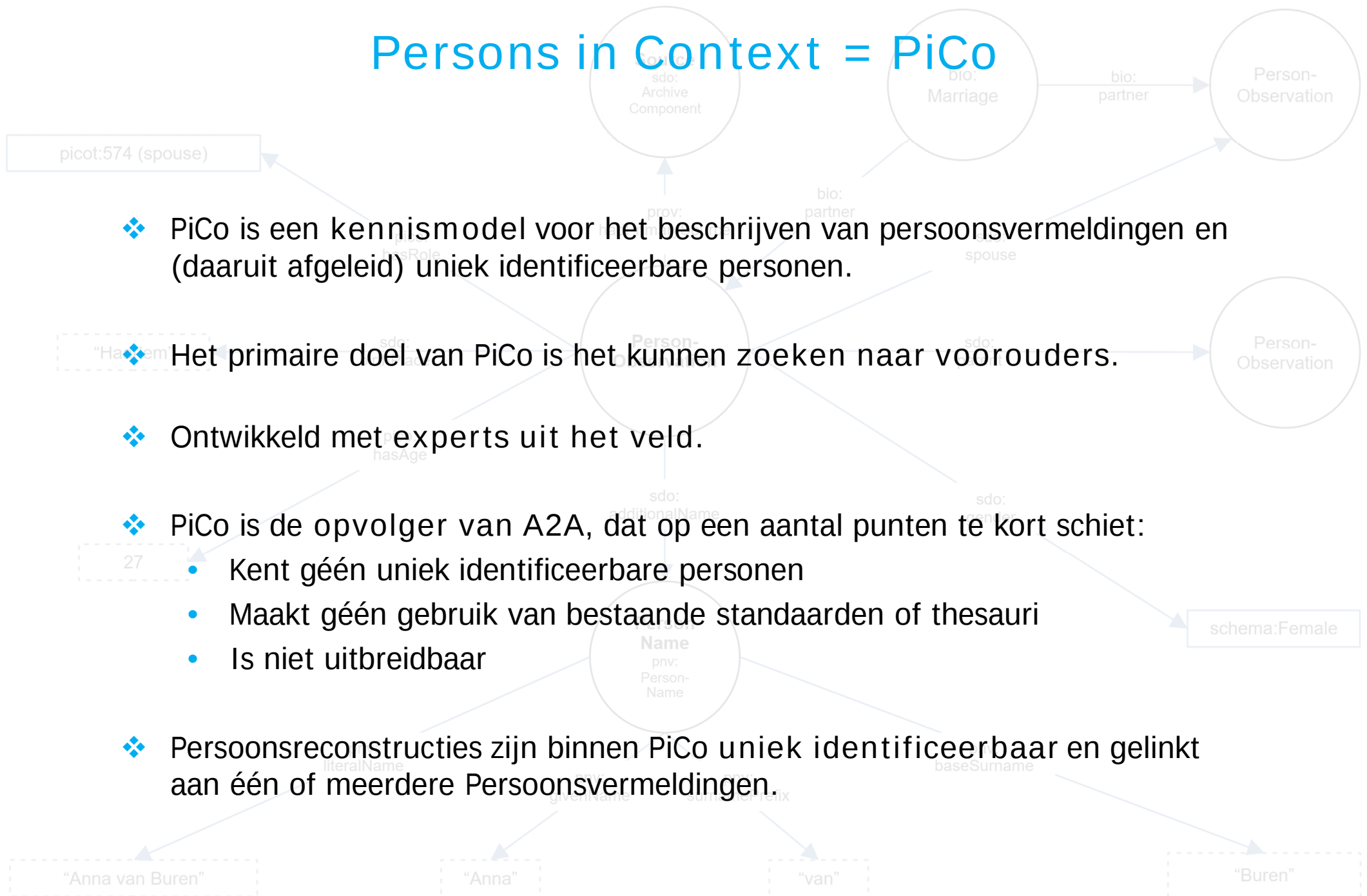
- ❖ Het primaire doel van PiCo is het kunnen zoeken naar voorouders.

- ❖ Ontwikkeld met experts uit het veld.

- ❖ PiCo is de opvolger van A2A, dat op een aantal punten te kort schiet:

- Kent géén uniek identificeerbare personen
- Maakt géén gebruik van bestaande standaarden of thesauri
- Is niet uitbreidbaar

- ❖ Persoonsreconstructies zijn binnen PiCo uniek identificeerbaar en gelinkt aan één of meerdere Persoonsvermeldingen.

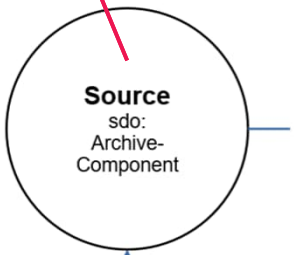

Uitgangspunten PiCo

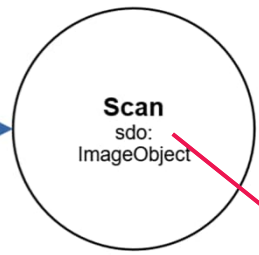
- Het CBG wil graag aansluiten bij de mogelijkheden van Linked Data zoals deze door het erfgoed zijn omarmd.
- PiCo maakt zo veel mogelijk gebruik van bestaande ontologieën zoals Schema.org, BIO en PROV. Alleen waar nodig voegt PiCo daar eigenschappen aan toe.
- Linked Data maakt de data makkelijker uitbreidbaar, bruikbaar en toepasbaar in andere contexten.

Het brondocument
waaruit de PV
afkomstig is

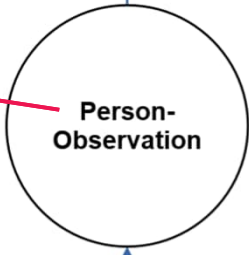

sdo:
associatedMedia

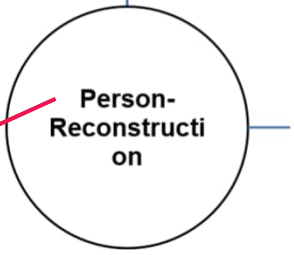
Verwijst naar de
scan van het
brondocument

prov:
hadPrimarySource

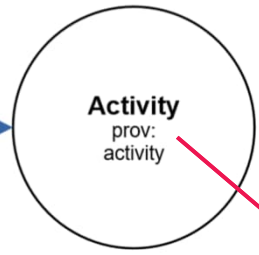

De **persoonsvermelding**
(PV) waaruit de PR
geconstrueerd is

prov:
wasDerivedFrom

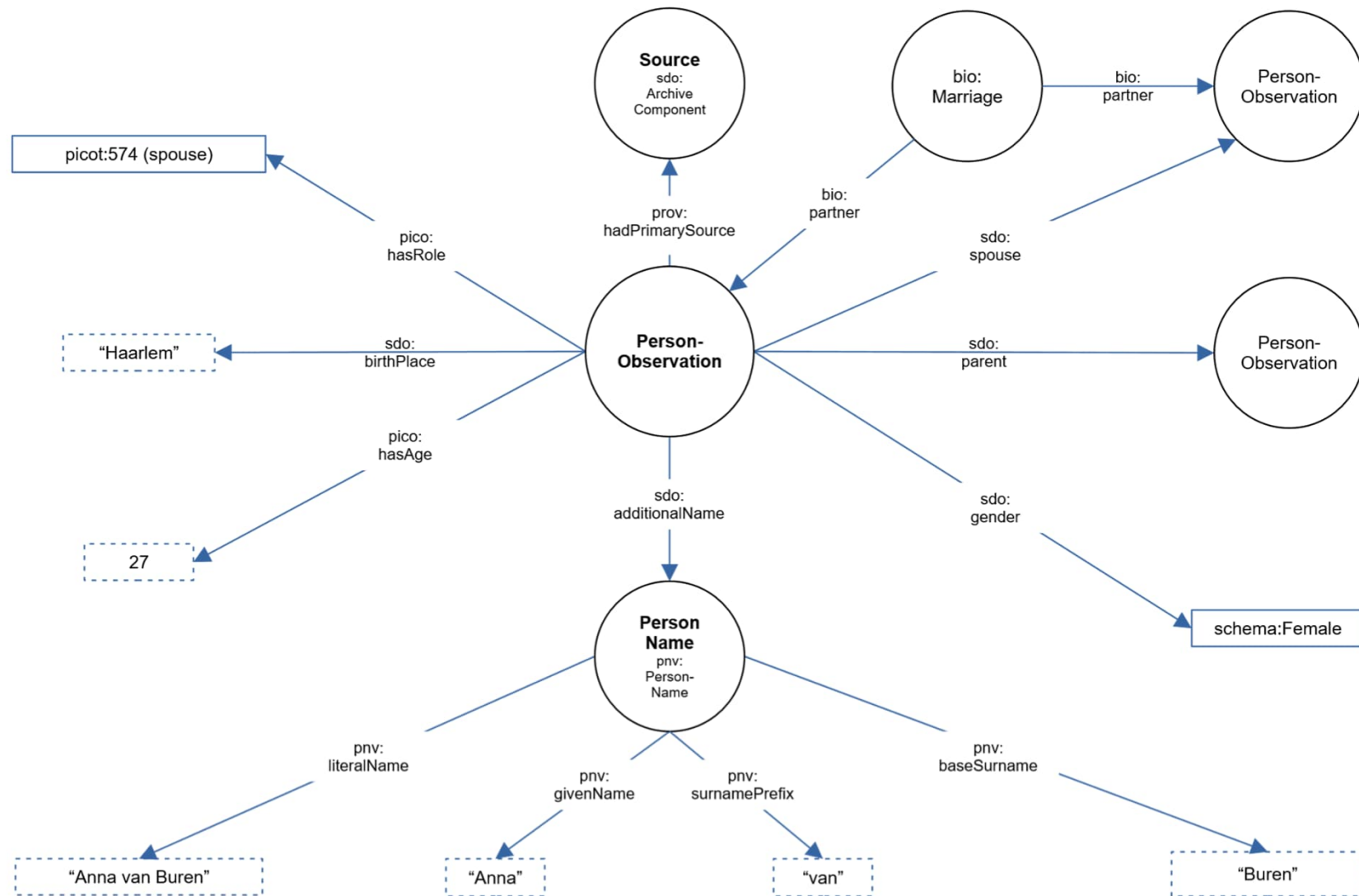
prov:
wasGeneratedBy

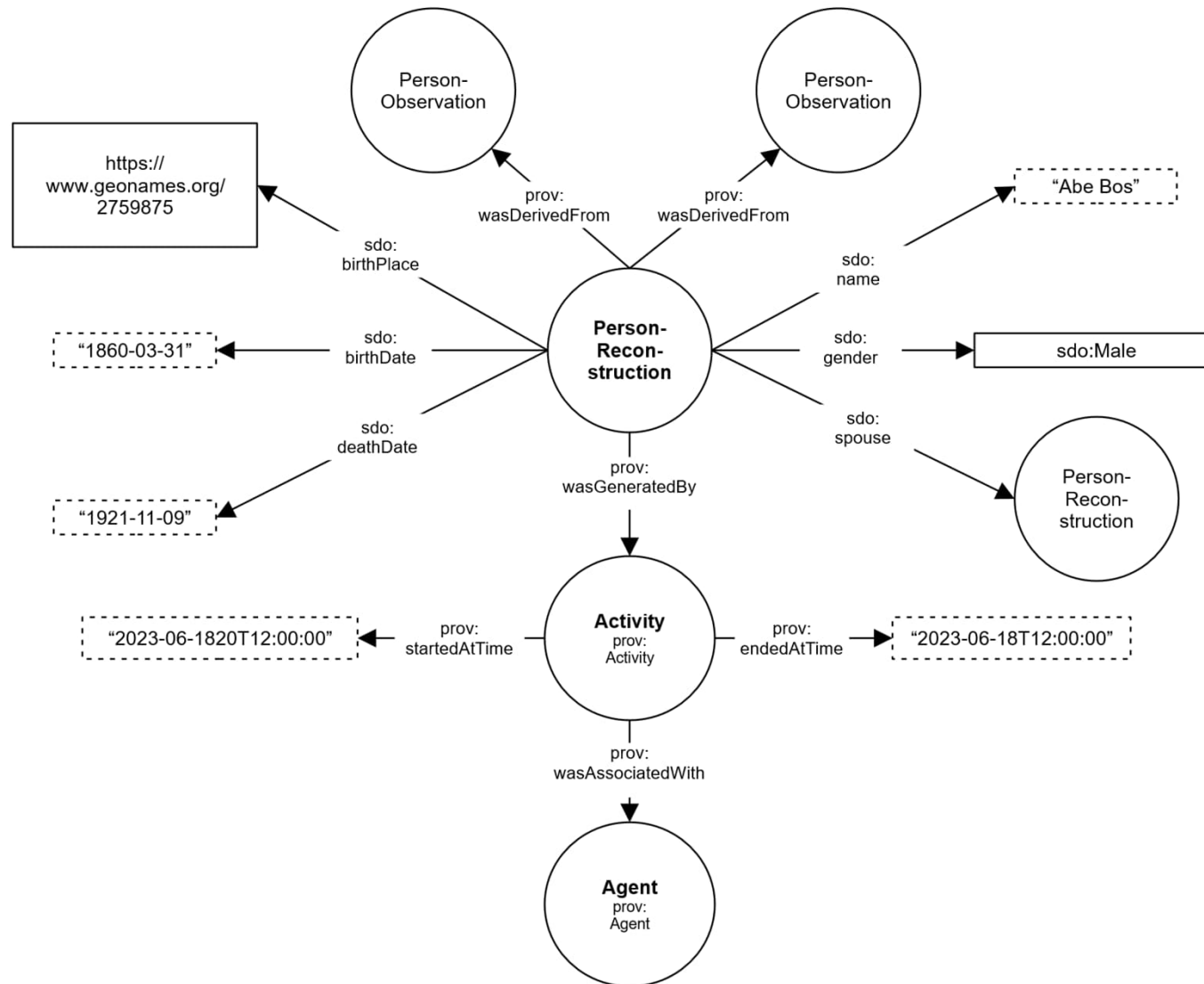
Provenance
hoe is deze
reconstructie
gemaakt

De PR = historische
persoonsreconstructie

Persoonsvermelding

Persoonsreconstructie

PiCo in de praktijk: WieWasWie

picot:574 (spouse)

De nieuwe WieWasWie wordt gebaseerd op Persons in Context

- Proof of Concept met leveranciers

➤ Het CBG gaat stap voor stap van alle (?) persoonsvermeldingen persoonsreconstructies maken

➤ Alle deelnemende archieven gaan dus idealiter over naar PiCo:

- Een URI voor persoonsvermeldingen (in plaats van bronnen), hiermee is je data bruikbaar en duurzaam toegankelijk
- URI's moeten cool zijn!

➤ Waarom zou je overstappen:

- Gestandaardiseerde registratie en publicatie van PV's en (eventueel) PR's
- Hergebruik van de persoonsreconstructies van het CBG
- Groter bereik van jullie data op een duurzame manier
- Bruikbaarheid van je data: andere instellingen zoals het IISG of Oorlogsbronnen kunnen aan de PV's en (eventuele) PR's linken

"Haarlem"

27

"Anna van Buren"

"Anna"

"van"

"Buren"

schema:Female

Vervolgstappen PiCo

- ❖ Onze persoonsreconstructies komen beschikbaar voor derden in een referentiedatabase.
 - Dit is nieuw voor ons. We gaan van 'doorgeefluik' naar data creator
 - De manier waarop we deze PR's kunnen delen wordt nog onderzocht

- ❖ PiCo is in 2023 gepubliceerd en is bruikbaar voor iedereen die dat wil:
<https://github.com/CBG-Centrum-voor-familiegeschiedenis/PiCo>
 - Het CBG werkt aan een implementatierichtlijn en tools voor het gebruik
 - Voor het beheer van de standaard is een werkgroep in het leven geroepen
 - De eerste datasets in PiCo zijn reeds gepubliceerd!

Proof of Concept | juni – september

Norday

DEVENTit

Juni

Maken van persoon-reconstructies met PiCo o.b.v. de dataset van Zeeland.

Oplevering van een API waarop Norday een werkend prototype kan bouwen.

Juli

Ontwikkeling prototype van de nieuwe WieWasWie.

Gebruikerstesten op basis van het prototype.

September

Beheer van persoons-reconstructies testen in Atlantis.

Uitwisseling van grote datasets testen tussen Spinque Desk en Atlantis.

Op heden

De Derde November

Achttienhonderd

Negen-en-Vijftig, zijn voor ons ondergeteekende Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der Stad Amsterdam, in het huis der Gemeente, verschenen, ten einde een Huwelijk aan te gaan

Jan Philip Rümling Rogge,
broodbakker geboren te Alkmaar
oud 25 1/2 derfzig jaren, minderjarig
gehoort van Bernd Henrich
Rümling Zonnen beroep te Anna
Maria Elisabeth Binger
wonnende alhier te Alkmaar
Elisabeth Catharina Barbara
Knebel Zonnen beroep geboren en
wonnende alhier, oud negentien jaren
minderjarig dochter van Johan
Anthon Knebel overleden te Cathari-
na Barbara Rest Zonnen beroep
wonnende alhier ten anderen Zijde de
verklarende de moeder der Bruid voor ons
bevoegd te te stemmen en deren Ocht.

Prototype
nieuwe
WieWasWie

“Eerst moest je er bewust naar zoeken en nu wordt je erop gewezen en dan denk je: oh ja, ook wel interessant, wat heeft ze gedaan en hoe zou dat eventueel kunnen komen? Dan gaat die stamboom een beetje leven.”

Gebruikerstesten

- Betrek een jonge(re) en onervaren doelgroep.
- Vergroot de betrouwbaarheid van WieWasWie met gebruikersinput:
 - niet alleen controleren en corrigeren van informatie, maar ook het laten doen van aanvullingen
 - maak deze (goedgekeurde) informatie ook zichtbaar en doorzoekbaar
 - een vergelijkingsmodus, waarbij je de scan en de metadata uit de scan naast elkaar kunt leggen
- Wees ook het startpunt voor het verhaal achter de stamboom:
 - Door bijvoorbeeld door te verwijzen naar andere websites zoals Oorlogsbronnen, Ons Land, RKD Artists...

Toekomstige samenwerkingen

- Door te delen wordt het erfgoed sterker!
- Hoe kunnen we gezamenlijk de kwaliteit verhogen?

De kwaliteit van de datasets is van groot belang voor het slagen van de persoonsreconstructies en daarmee ook voor het hergebruik van jullie datasets

- Kunnen we (nog) nauwer samenwerken met de gebruikers?

Kunnen we – naast de *Vele Handen* – ook gebruik maken van de “Vele Ogen”?

- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de gehele burgerlijke stand van Nederland centraal doorzoekbaar wordt?

Nog geen
WieWasWie-
deelnemer?
Ik ga graag met je
in gesprek!

Wil je over naar PiCo, het CBG kan je helpen!

Neem contact op met Pieter Woltjer:

personsincontext@cbg.nl

Voor de technische documentatie over PiCo zie:

<https://personsincontext.org/>

Voor alle vragen over WieWasWie:

sarah.bosmans@cbg.nl